

Fotograaf Annelies Rigter: van reportage naar collage

In de jaren negentig van de vorige eeuw werd het technisch mogelijk bestaande beelden te bewerken. Ook Annelies leerde de nieuwe technieken, maar het 'ingrijpen in de werkelijkheid' ging haar tegenstaan en ze begon zich toe te leggen op het scheppen van een eigen werkelijkheid. De fotocollage 'Alles wordt nieuw' die zij koos als Kringprent van september 2020, is daar een voorbeeld van.

Na jarenlang in het onderwijs gewerkt te hebben besluit Annelies Rigter haar passie voor fotografie en reizen te volgen. Als fotografe van het reizend Ballongezelschapstheater komt ze, begin jaren tachtig, in India terecht. Ze fotografeert er het bruisende dagelijks leven, de rituelen, ceremonies en grote religieuze bijeenkomsten die zich rondom de heilige rivier de Ganges afspelen; de kleurrijke Indiase maatschappij wordt haar grootste inspiratiebron. Annelies reist vele malen dwars door India en dat heeft in de loop der tijd talloze artikelen en tentoonstellingen opgeleverd. Haar werk is in de collectie van het Stedelijk Museum opgenomen en ook het MoMa in New York heeft werk van haar aangekocht.

Beeldbewerking

Eind jaren negentig nodigt de eigenaar van het fotolaboratorium Soeverein een aantal bekende fotografen uit om nieuwe apparatuur voor beeldbewerking uit te proberen. Beeldbewerking was een revolutie in de fotografie. Wat men nu met een programma als Photoshop achter de eigen laptop kan doen, was toen een kwestie van apparatuur op kamerformaat. Annelies leert er beelden manipuleren en bewerkt foto's uit haar reisreportages. 'Je kon kleuren intensiveren, storende dingen weghalen en zelfs elementen toevoegen.' Hoewel haar foto's op deze manier nog aan pracht winnen gaat het 'ingrijpen in de werkelijkheid' haar tegenstaan. Wel beseft Annelies dat deze technieken de deur openen naar een heel andere manier van werken: het scheppen van een eigen werkelijkheid met behulp van fotografie, de kunstfoto. Ze gaat samenwerken met een beeldend kunstenaar en maakt een aantal 'vrije werken'.

Prijsvraag

In 2001 schrijft Het Bijbels Museum een prijsvraag uit met als motto: *Zie, Ik maak alles nieuw.* (Openbaringen 21) Deze kunstprijs werd in 1990 ingesteld om Bijbelteksten met nieuwe ogen te lezen. Annelies doet hieraan mee met haar fotocollage 'Alles wordt nieuw', een surrealistische, door Dali geïnspireerde voorstelling. Drie hemelhoge stoelen staan met hun poten in de blubber. Dit is de grond rondom Ruigoord die door het Havenbedrijf werd omgeploegd tot moddervlakte. Dit gebeurde eind jaren negentig. Tijdens wandelingen daar bedacht Annelies dat in die modder van alles opnieuw kon gaan groeien en bloeien. Op de middelste stoel plaatste zij een meisje, een vruchtbaarheidsgodin; uit haar handen schieten zaaddozen van papavers over de aarde, achter haar een aanzwellende wolkenlucht. Het is een seksueel geladen voorstelling waarin niks is wat het lijkt: het wapperende haar van het meisje is een pruik uit een Afro-kapsel winkel, haar gewaad is een witte zijden sjaal. Alle elementen van deze voorstelling zijn apart gefotografeerd en later samengevoegd; de dynamische wolkenlucht bestaat uit vele wolk-fragmenten aan en over elkaar heen gemonteerd; ook de egale blubber bestaat uit vele foto's. 'Alles wordt nieuw' heeft de eerste prijs niet gewonnen, maar werd onderdeel van de tentoonstelling en werd uitgebreid en lovend besproken in Trouw. Een intrigerende voorstelling – goede keuze voor een Kringprent.

Op 18 september zal Annelies deze Kringprent presenteren en laten zien hoe ze de foto heeft gemaakt.